

PRIVAT

Update

SVEA

#1 2023

Ha koll när du hyr ut din bostad

Nu gör konsumenterna

HELT NYA VAL

Ansträngd plånbok ger

nya lunchvanor – eller?

**SVÅR-
LURAD,**
ETT INITIATIV AV
SVERIGES BANKER

Så tacklar lunchrestaurangerna prishöjningarna

4

Så tacklar lunchrestaurangerna prishöjningarna

4

Ansträngd plånbok ger nya lunchvanor – eller?

6

Det här behöver du ha koll på när du hyr ut din bostad i andra hand

8

Vad händer på bostadsmarknaden?

10

Bli svårlurad – ett initiativ av Sveriges banker mot bedrägerier

12

Ta del av expertens enkla spartips

14

Så planerar svenskarna att använda sin skatteåterbäring

16

Nu gör konsumenterna helt nya val

18

18 Nu gör konsumenterna helt nya val

6

Ansträngd plånbok ger nya lunchvanor – eller?

Ha koll när du hyr ut din bostad

8

14

Ta del av expertens enkla spartips

16

Svenskarna planerar sin skatteåterbäring

10

Vad händer på bostadsmarknaden?

12

Bli svårlurad

Update utges av Svea Bank, Evenemångsgatan 31, 169 81 Solna
Telefon 08 735 90 00 Ansvarig utgivare och chefredaktör Ulf Callerström
E-post ulf.callerstrom@svea.com Texter Editor Media, Spoon, Svea Bank
Layout Jörgen Melin Foto Svea Bank, Adobe Stock m fl
Illustrationer Anna Windborne Webbida svea.com

Håll i pengarna – och bli svårlurad

Just nu handlar mycket om att hålla i plånboken, på olika sätt. Det märks inte minst i detta nummer av Update Privat, som ger dig en hel del råd och tips.

Anledningen är förstas att matpriserna och räntorna fortfarande är på uppåtgående, även om ekonomer nu börjar skönja slutet på höjningarna. Men det är en klen tröst för dig vars lönepåslag inte kan kompensera dina högre levnadskostnader. De höjningar som har skett hittills kommer knappast att sjunka undan till hur det var för ett par år sedan.

Därför är det viktigt att inte låta pengarna rinna mellan fingrarna. Samtidigt finns en paradox, som du kan läsa om i reportaget om lunchrestaurangerna. De gör allt för att slippa höja priserna alltför mycket för sina kunder – men förutsättningen är att de klarar att hålla uppe volymerna. Det innebär att om du unnar dig en eller annan utelunch, håller du restaurangpriserna nere!

Bostaden är en annan källa till oro. De flesta väntar sig ytterligare någon riksbankshöjning av räntan, med stigande boräntor som följd. Det gäller att hamna rätt, både när du köper och säljer. Min egen erfarenhet säger att det är svårt att göra en riktigt bra bostadsaffär, sett enbart till pengarna. Det är ju helt andra saker som styr både köp och försäljning av bostad. Som att familjen växer eller krymper, eller att man måste flytta för att få ett bättre jobb. Men i Update får du i alla fall tips om hur du kan tänka.

För allt fler blir bostaden faktiskt en källa till inkomst. Har du ett eller flera rum att hyra ut, blir det en riktigt bra hjälp när du ska ut med räntor och amortering. På senare år har regering och riksdag underlättat genom att skapa förmånligare skatteregler. Men det finns ändå mycket att tänka på innan du hyr ut. Läs mer på sidorna 8-9.

Till slut – jag läser allt oftare i medierna om bedragare som lurar till sig andra människors sparpengar. Och det är inga dumskallar som blir lurade – det kan hända precis vem som helst. Bedragarna är så skickliga. Men nu har vi på Svea Bank tillsammans med Sveriges övriga banker satt ner foten. Vi tar ett gemensamt ansvar för att skydda våra kunder. Kampanjen Svårlurad! är en del av det – du kommer snart att se den överallt.

Ha en bra sommar!
Och se upp för bedragare.

Lennart Ågren
Vd, Svea Bank

– Allting är ju väldigt mycket dyrare nu, men lunchpriset behöver inte påverkas lika kraftigt så länge du har gott om gäster. Börjar omsättningen påverkas däremot, då blir det farligt, säger Susan Xin på Lao Lao.

Så tacklar lunchrestaurangerna prishöjningarna

Vi lever i tider av ekonomisk osäkerhet. Vissa restaurangägare utmanas av det kärvare läget och ser en nedgång i antalet lunchgäster – medan andra fortfarande lyckas öka sin omsättning.

Centrum Krog i Piteå öppnade samtidigt som pandemin slog till 2020 och har därmed fått jobba i motvind sedan start. Restaurangen har trots detta etablerat sig som ett uppskattat inslag i Piteås krogflora, även om de senaste månaderna har varit kännbara när det kommer till antalet lunchgäster.

– De har blivit färre. Man märker att folk inte går ut och äter lunch lika många dagar i veckan som tidigare, säger Johan Eriksson, som driver Centrum Krog tillsammans med Ida Åhman och Jens Hallberg.

Det är en balansgång

På grund av stegrande råvarupriser beslutade ägarna att höja lunchpriset från 120 till 130 kronor efter årsskiftet. Johan Eriksson konstaterar att det egent-

ligen skulle behöva höjas till 140 kronor i nuläget.

– Men höjer vi mer riskerar vi nog att tappa ännu fler lunchgäster. Det är en balansgång mellan att behålla gästerna och att vara lönsam, säger han.

Johan Eriksson får medhåll av Susan Xin, ägare till välbesökta restaurangen Lao Lao i centrala Stockholm. Hon ser ett stadigt flöde av gäster som sitt absolut starkaste vapen mot inflationen.

– Allting är ju väldigt mycket dyrare nu, men lunchpriset behöver inte påverkas lika kraftigt så länge du har gott om gäster. Börjar omsättningen påverkas däremot, då blir det farligt, säger Susan Xin.

Ökade omsättningen med 20 procent

Även Lao Lao höjde lunchpriset i augusti förra året, från 109 till 119 kronor.

Prishöjningen fick vissa stamgäster att reagera, men enligt Susan Xin har de flesta ändå fortsatt att komma lika ofta. Restaurangen erbjuder fortfarande en konkurrenskraftig lunch i ett område där det inte är ovanligt med lunchpriser på runt 150 kronor.

Under januari till mars i år lyckades Lao Lao öka sin omsättning med 20 procent jämfört med förra året, vilket fungerat som en stötdämpare mot de höga råvarupriserna. Men på sikt tror Susan Xin ändå att ännu en prishöjning blir nödvändig.

– Det är inte akut för oss just nu, men om priserna fortsätter att stiga i den här takten behöver vi höja igen i höst.

Restaurang Lao Lao erbjuder traditionella kinesiska rätter och Susan Xin planerar inga större förändringar i den stående menyn. På Centrum Krog

är lunchmenyn däremot ny varje vecka och krögartrion väljer till stor del att anpassa sitt erbjudande efter de rådande råvarupriserna.

– Förr körde vi ofta färsk fisk till lunchen, det blir mer sällan nu. Vi försöker använda mer grönsaker och en mindre mängd protein, utan att det ska kännas för lite på tallriken, säger Johan Eriksson och fortsätter:

– Men råvarumarknaden varierar rätt mycket från vecka till vecka och ibland får vi tag i lyxigare kött detaljer till ett lågt pris, som många valt bort för att de brukar vara dyra.

Ansträngd plånbok ger nya lunchvanor – eller?

En sushi på stan eller microvärmada middagsrester? Hur ser din lunch ut när räntorna stiger och priserna ökar? För många har ansträngda plånböcker lett till nya vanor.

I takt med inflation och höjda råvarupriser har många lunchrestauranger höjt sina priser. Men tycker konsumenterna att det är värt att betala mer för en vanlig tisdagslunch? Frågan ställs på sin spets när alla andra omkostnader också verkar skena. En som numera alltid har matlådor är redaktören Henrik Emilsson, som för bara något år sedan brukade besöka någon av de många olika lunchrestaurangerna utanför kontoret.

– Jag har med mig lunchlåda av två anledningar. Dels fungerar jag som

familjens restdepå och slänger ner allt som blir över hemma. Dels sparar man sjukt mycket tid. Att äta lunch ute tar lätt en timme, medan du kan svepa en lunchlåda på en kvart och sen ta en promenad och leta vinylskivor i 45 minuter.

Han noterar också att lunchpriserna gått upp. En lunch under hundralappen får man nästan bara i grillkiosken. När priset för en dagens sushi eller husman börjar nosa på 120-130 kronor, blir det för dyrt - det är helt enkelt inte värt det.

Henrik Emilsson är inte ensam om att reagera på lunchpriserna. Enligt en minienkät på byrånätverket People People People, PPP, med huvudkontor i Stockholm, har omkring 50 procent av de tillfrågade förändrat sina lunchvanor sedan årsskiftet. Matlådorna har blivit betydligt vanligare. Av de tillfrågade är det 30 procent som aldrig äter ute. 46 procent svarar att de väljer att äta ute 1-2 gånger i veckan. Endast 13 procent svarar att de alltid väljer utelunch. Smärtgränsen ligger för majoriteten

kring 150 kronor, även om 9 procent kan tänka sig att betala 175 kronor för sin lunch.

Tar en bar och en banan på lunchpromenaden

Det är ingen statistisk säkerställd enkät men svaren ger ändå intressanta insikter i hur de PPP-anställda resonerar - och lunch engagerar.

"Lunchkostnader känns lite som p-böter. Man får inget kul och det är ändå svindyrt", svarar en person i en utförligare kommentar.

En annan skriver att det "är en no-brainer att behöva spara in pengar när matpriser och bolåneräntor gått upp". Samma person påpekar att man också måste tänka på sin hälsa, ta en paus och äta mat av hög kvalitet och

fortsätter: "Man kan absolut sitta framför datorn med makaroner och köttbullar med ketchup men då är det på bekostnad av fysisk och mental hälsa. Allt handlar inte om kronor och ören."

För andra verkar det inte lika viktigt att satsa på lunch. "Tar en bar och en banan. Det går fort och man blir tillräckligt mätt. Går på en promenad istället", svarar en av de tillfrågade.

"Lever på samma sätt som förut"

Samtidigt finns det också de som tror att förändringen i lunchvanor inte är så stor som den kanske borde vara. Leon Phang, som arbetar som kreativ strateg på byrån Outlier, säger att han misstänker att det inte är så enkelt att lägga om sina vanor, och jämför med träning och dieter.

– Min killgissning är att folk inte är så rationella som de borde vara. Man säger att man ska göra på ett sätt men agerar på ett annat.

Han tvivlar inte på att folk generellt har mindre pengar att röra sig med.

– Men man lever ungefär på samma sätt som förut och får därmed mindre pengar över till sparande. Konsekvensen blir att folk blir fattigare. Visst drar man in på en del saker, men det gäller också att vara medveten om vad man inte drar in på.

Vad äter du själv till lunch?

– Jag äter det som Hornsgatan runt Mariatorget har att bjuda på, vilket är en hel del, säger Leon Phang.

Det här behöver du ha koll på när du hyr ut din bostad i andra hand

Måste jag betala skatt när jag hyr ut min bostad? Hur mycket får jag ta i hyra? Och hur länge får jag hyra ut? Vi reder ut vanliga frågor kring andrahandsuthyrning.

När du hyr ut din bostad får du tjäna 40 000 kronor per år och bostad utan att betala skatt. Därefter skiljer sig reglerna mellan hyresrätt, bostadsrätt och småhus.

Funderar du på att hyra ut din bostad i andra hand? Oavsett om du hyr ut din bostad några veckor under sommaren eller en längre period finns det lagar och regler du behöver ha koll på. Här går vi igenom och förklarar det du behöver veta.

Hur länge får jag hyra ut min bostad?

BOSTADSRÄTT OCH HYRESRÄTT

När du ska hyra ut din bostadsrätt behöver du ett skriftligt godkännande från styrelsen i din bostadsrättsförening. Ska du hyra ut din hyresrätt är det istället hyresvärden du ska vända dig till. Vanligtvis godkänns uthyrning i 6–12 månader i taget. Om du längre fram ska byta hyresgäst behöver du ansöka om tillstånd på nytt.

För att få tillstånd krävs ofta att du har särskilda skäl till att hyra ut, till exempel att du ska prova på sambobonde eller tillfälligt arbeta eller studera på annan ort. För en bostadsrätt är dessa krav inte lika hårda.

Skulle du bli nekad att hyra ut kan du överklaga till hyresnämnden.

SMÅHUS

När du hyr ut ditt hus behöver du inte något tillstånd.

Hur mycket får jag ta betalt när jag hyr ut min bostad?

BOSTADSRÄTT OCH SMÅHUS

Hyran din hyresgäst ska betala bör vara skälig, vilket innebär att den inte ska vara mycket högre än att den täcker din avgift till bostadsrättsföreningen, dina driftskostnader och kapitalkostnader.

Kapitalkostnaden är den årliga avkastningsräntan på bostadens marknadsvärde, oavsett om du har lån eller inte på bostaden. För att räkna ut avkastningsräntan brukar riktmärket vara ett par procent högre än Riksbankens referensränta.

Du kan även lägga till en kostnad om du hyr ut bostaden möblerad.

Om hyran känns för hög kan hyresgästen vända sig till hyresnämnden, som i sin tur kan besluta om att sänka hyran. Du är dock inte skyldig att betala tillbaka pengar i efterhand.

HYRESRÄTT

Hur mycket du får ta i hyra när du hyr ut din hyresrätt är lite mer reglerat än för en bostadsrätt. Beloppet får inte överstiga det du själv betalar i hyra och driftskostnader. Däremot får du lägga till som max 15 procent av hyran om bostaden är möblerad.

Tar du ut en för hög hyra kan hyresgästen höra av sig till hyresnämnden för att få den prövad. Då riskerar du att få betala tillbaka en del av hyran plus ränta.

Kom ihåg att det alltid är ditt ansvar att hyran betalas in.

Behöver jag betala skatt för pengarna jag tjänar på att hyra ut?

När du hyr ut din bostad får du tjäna 40 000 kronor per år och bostad utan att betala skatt. Tjänar du mer än så behöver du ta upp det i din deklaration och betala 30 procent i skatt på överskottet.

De 40 000 kronorna räknas som ett schablonavdrag och är tänkta att täcka kostnader som du kan få när du hyr ut, till exempel ökade driftskostnader eller

om du behöver lägga till någon extra försäkring.

Du får även göra några andra avdrag från hyresintäkten och reglerna är lite olika beroende på vilken typ av bostad du har.

BOSTADSRÄTT

Förutom schablonavdraget på 40 000 kronor får du även dra av det belopp som du betalar i månadsavgift till bostadsrättsföreningen. Ibland tar föreningen även ut en extra uthyrningsavgift för att du hyr ut i andra hand, också den avgiften har du rätt att dra av.

Exempel:

Du hyr ut din bostad under två månader för 21 000 kronor per månad. Av den hyresintäkten får du dra av 40 000 kronor samt din månadsavgift till bostadsrättsföreningen på 8 000 kronor och 200 kronor extra i uthyrningsavgift.

42 000 kronor – 40 000 kronor – 16 400 kronor = – 14 400 kronor

Det innebär ett underskott och du behöver inte betala någon skatt på din hyresintäkt.

HYRESRÄTT

Förutom schablonavdraget på 40 000 kronor får du även dra av det belopp som du betalar i månadshyra till din hyresvärd.

Exempel:

Du hyr ut din bostad under fyra månader för 15 000 kronor per månad. Av den hyresintäkten får du dra av 40 000 kronor samt din månadshyra på 10 000 kronor som du betalar din hyresvärd.

60 000 kronor – 40 000 kronor – 40 000 kronor = – 20 000 kronor

Det innebär ett underskott och du behöver inte betala någon skatt på din hyresintäkt.

SMÅHUS

Förutom schablonavdraget på 40 000 kronor får du även dra av 20 procent av den hyra din hyresgäst betalar dig. Det är för att täcka kostnader för exempelvis sophämtning, vatten och el.

Schablonavdraget på 40 000 kronor gäller per småhus, har du flera hus på din tomt får du dra av 40 000 kronor per hus du hyr ut.

Exempel:

Du hyr ut din bostad under sex månader för 15 000 kronor per månad. Av den hyresintäkten får du dra av 40 000 kronor samt 20 procent av hyresintäkten.

90 000 kronor – 40 000 kronor – 18 000 kronor = 32 000 kronor

Det innebär ett överskott som du behöver deklarera som kapitalinkomst och betala 30 procent skatt på.

Hos oss kan du bolåna för att köpa ny bostad men också för att investera i ditt nuvarande hem. Vilket passar dig?

Andra viktiga saker att tänka på när du hyr ut i andra hand

Skriv avtal.

Det är viktigt att du skriver ett hyresavtal med din hyresgäst. Där bör det finnas information om hyra, avtalstid, uppsägningstid, normalt slitage och andra villkor.

Koll på besittningsrätt.

När du hyr ut din lägenhet längre än två år är det viktigt att du gör en skriftlig överenskommelse om att din hyresgäst avstår besittningskydd. Om detta inte avtalas har hyresgästen rätt att bo kvar i din bostad. Avtalet ska godkännas av hyresnämnden för att det ska vara giltigt.

Se över din försäkring.

Eftersom det är du som har ansvar för bostaden bör du kontakta ditt försäkringsbolag och se om din nuvarande försäkring räcker vid en uthyrning. Din hyresgäst bör teckna en egen försäkring.

Deposition och inventarielista.

För att minimera risken för framtida konflikter är det bra att du gör en tydlig lista över de saker du lämnar i lägenheten. Fotografera även bostadens nuvarande skick om det tillkommer skador under uthyrningen. Det kan också vara en god idé att ta ut en månads extra hyra som hyresgästen får tillbaka vid utflytt, om inte lägenhetens skick har försämrats på grund av hyresgästen.

På Skatteverkets hemsida finns ett verktyg du kan använda för att se om du behöver betala skatt för uthyrningen, och i så fall hur mycket.

Vad händer på bostadsmarknaden?

Hur påverkas bostadsmarknaden av inflation, räntehöjningar och fallande bostadspriser? Tillsammans med experter från Hemnet och skaparen av Instagramkontot Hemnetknarkarna, reder vi ut hur man som köpare och säljare ska tänka framöver.

Just nu är det många som påverkas negativt av sjunkande bostadspriser, ökade räntekostnader och den höga inflationen. För att hjälpa privatpersoner att ta välgrundade beslut, höll Svea Bank under våren ett webinarium om vad som händer på bostadsmarknaden.

Erik Holmberg, analytiker på Hemnet, menar att det har skett en viss utplaning från förra årets sjunkande bostadspriser. Men det är efter en period med kraftiga nedgångar och enligt honom återstår det att se vad som kommer att ske.

– Man kan inte signalera att faran är över, det kommer nya räntehöjningar framöver och det kan sannolikt påverka bostadspriserna.

Gör noggranna kalkyler

Det är många faktorer som påverkar ett bostadsköp och ofta tillkommer flera kostnader. Helen Bruhn, bolåneexpert och affärsområdeschef för privatlån, bolån och skuldfinansiering på Svea Bank, menar att du därför bör göra noggranna kalkyler för att se vad du faktiskt klarar av. Inte minst om det är ditt första bostadsköp.

– Prata med banken och be om tips och råd om du är osäker. Att ställa frågor är bra.

Per Johansson arbetar som mäklare på Ambassadör Fastighetsmäklari och har startat det populära Instagramkontot Hemnetknarkarna. Under våren har han märkt att det kommer fler på visningarna jämfört med i höstas. En bidragande anledning enligt honom kan

vara att många fick rekommendationen att först sälja sina lägenheter vilket resulterat i att det finns fler köpare på marknaden.

Än så länge är utbudet litet

– Nu blir det budgivning igen, till skillnad från i höstas. Dessutom är utbudet så extremt litet och jag försöker därför få mina säljare att gå ut och sälja. Folk är dock försiktiga och vill vänta, men litet utbud påverkar ju priserna uppåt.

Även Helen Bruhn ser liknande tendenser när hon möter bolånekunder på Svea Bank.

– Våra kunder har ofta fått ett nej från en storbank och därför är vi lite mer försiktiga och säger sälj först och kom tillbaka sedan. Vi ger i regel inte lån till någon som inte sålt först. Erik Holmberg instämmer i bilden att ett lågt tillflöde av nya bostäder till salu på marknaden, inneburit att utbud och efterfrågan kommit mer i balans.

Enligt honom finns det två scenarier för hur den kommande tiden på bostadsmarknaden kommer att se ut.

Ränteförväntan påverkar bostadspriserna

– Det är framför allt ränteförväntan som påverkar bostadspriserna. Priserna föll mest i maj, juni och juli i fjol, trots att styrräntan var 0,25 procent. Kommer det signaler i höst om att räntehöjningen börjar bita på allvar på inflationen, och det börjar snackas om kommande räntesänkningar framöver, då kan det givetvis gjuta mod i marknaden igen.

Ett annat scenario är att det finns många säljare som väntat ut marknaden, men vars bundna bolån nu löper ut.

– Jag tror inte vi hamnar i den situationen att många flyttar för att de inte kan bo kvar och att det skulle påverka bostadspriserna. Så stor är inte den gruppen att det kan bli så illa. Däremot kommer fler bli motiverade att flytta till en mindre bostad med ett mindre lån och lägre bostadskostnad. Den motivationen kan göra att utbudet växer igen och att fler agerar på efterfrågan, säger Erik Holmberg.

Som mäklare har Per Johansson märkt att många köpare nu tycker om skuldfria föreningar, de objekten kostar också lite mer.

Köp något som också är lättsålt

– Oavsett marknad är det alltid bra att köpa något som är lättsålt. Är marknaden dålig kan du alltid sälja något som är bra. Jag skulle sälja en liten tvåa i en skuldfri förening när marknaden var som sämst, och då var det som på den gamla goda tiden med en lång kö utanför. I sämre tider är det större skillnad på sämre och bra objekt.

Erik Holmberg flikar in att det också är viktigt att tänka på tidsperspektivet, det vill säga hur länge du planerar att bo i bostaden.

– Utgå från behov och gör den ekonomiska kalkylen. Köp en bostad du vill bo i.

Oavsett marknad är det alltid bra att köpa något som är lättsålt.

Hos oss kan du bolåna för att köpa ny bostad men också för att investera i ditt nuvarande hem. Vilket passar dig?

Bli svårlurad – ett initiativ av Sveriges banker mot bedrägerier

Lägg på luren och ring upp din bank, lämna aldrig ut personliga uppgifter. Det är huvudbudskapen i den nya informationskampanjen Svårlurad! som nu rullas ut över hela landet.

Bedrägerier där kriminella använder social manipulation för att lura till sig pengar och känslig information om våra kunder blir allt vanligare. Bakom brotten står ofta organiserade kriminella nätverk som i många fall riktar in sig på personer som är äldre.

Nu tar Svea Bank tillsammans med Sveriges övriga banker ett gemensamt ansvar för att visa på vikten av att skydda sig mot bedrägerier.

Så många som möjligt ska bli svårlurade

Kampanjen Svårlurad! har som mål är att så många som möjligt ska bli svårlurade. Kampanjen kommer att synas i TV, digitalt och i sociala kanaler. Det finns även en informationssida, svårlurad.se med

handfasta råd och tips. Ytterligare informationsmaterial kommer också att tillhandahållas.

Det allra viktigaste att veta är att vi från Svea Bank aldrig ringer dig spontant och ber dig om dina koder eller att

logga in. Lägg på luren och ring upp banken, lämna aldrig ut personliga uppgifter. Om du tror att du har blivit utsatt för ett bedrägeri ringer du till polisen, uppmanar Sveas AFC - Anti Financial Crime team.

Bli svårlurad – i korthet

- Lägg på om samtalet känns obekvämt, stressande eller konstigt.
- Lämna inte ut lösenord eller koder till någon. Logga inte in med din säkerhetsdosa eller e-legitimation (exempelvis BankID) på någon annans uppmaning.
- Banken ringer inte för att be dig logga in eller lämna ut personliga uppgifter.

Har du blivit utsatt för ett bedrägeri?

Har du blivit utsatt för ett bedrägeriförsök där någon kontaktat dig och uppgett att de ringer från Svea Bank? Mejla fraud@svea.com eller ring 08-735 90 00 och prata med vårt team som arbetar för att motverka bedrägerier.

Läs mer på Svea Banks hemsida

Ta del av expertens enkla spartips och lär dig spara smart!

”När du sparar på börsen går det sakta i början för att sedan gå snabbare och snabbare.”

Henrik Johansson

Spara hos Svea

Unga aktiesparares webbplats

fonder ett enkelt sätt att investera. Tänk på avgifterna, de gör skillnad på lång sikt. Känner du dig osäker kan du gå till din bank och få hjälp, säger Henrik Johansson.

Vilka fallgropar ska man undvika?

– Det är väldigt vanligt att framför allt unga killar får en övertro på sig själv och satsar alla pengar på ett kort. Andra fallgropar kan vara att följa ett flockbeteende, du är rädd för att missa det alla andra verkar tjäna på och följer något tips på sociala medier som du inte riktigt förstår. Men också att du investerar pengar som du tänker ska växa men som egentligen är pengar du behöver använda ganska snart, säger Henrik Johansson.

Hur mycket ska man spara varje månad?

– Jag gillar regeln om att spara 10 procent av lönen. Om en person med medianlön år 2000 hade investerat 10 procent av sin lön och fått samma avkastning som Stockholmsbörsen hade den personen varit miljonär år 2015. Det är något en väldigt stor del av befolkningen hade klarat av, men de flesta har varken tålmodet eller kunskapen, säger Henrik Johansson.

Vilket är ditt viktigaste spartips?

– Det viktigaste är att du startar och att du tar steget in på börsen. Det kan räcka med att du sparar 100 kronor i månaden bara för att få in vanan. Försök hitta saker i vardagen du lägger pengar på som inte gör dig lyckligare och lägg istället de pengarna på att spara till något som långsiktigt gör dig lycklig, säger Henrik Johansson.

Hur mycket pengar ska jag spara varje månad? Vilka sparformer är bäst? Och hur kommer jag i gång? Henrik Johansson, vd för Svea Banks nya samarbetspartner Unga Aktiesparare, delar med sig av sina bästa tips.

Henrik Johansson började spara regelbundet på grund av ett vad. För att visa sina vänner hur mycket det går att spara genom att sluta röka cigaretter började han att månadsspara ett belopp som motsvarar ett halvt paket cigaretter per dag i aktier med målet att så småningom kunna köpa en Ferrari. Hittills har han fått ihop till bildäcken och varje nyår uppdaterar han vännerna om sitt ”rök- och Ferrarikonto”.

– När du sparar på börsen går det sakta i början för att sedan gå snabbare och snabbare. Jag vill verkligen uppma-

na folk att våga sätta upp långsiktiga sparmål. Även om målet ligger 10–15 år bort och du sparar 100 kronor i månaden på börsen kan det visa sig att du i slutändan bara behövde stoppa in hälften så mycket för att målet skulle bli till verklighet, säger Henrik Johansson, vd för Unga Aktiesparare.

Unga Aktiesparare är en oberoende organisation för unga som vill lära sig mer om sparande, investeringar och privatekonomi. Det är i dag världens största ungdomsförbund för aktieintresserade ungdomar. Den övre gränsen för att vara med går vid 29 år och bland medlemmar

finns 11-åringar, personer som just tagit studenten och hårt arbetande unga.

– Vi svenskar är bra på att spara och investera och bara de senaste åren har antalet aktieäggande ungdomar ökat markant, vi har aldrig haft så många aktieägare som nu, säger Henrik Johansson.

Han tror att det är flera faktorer som ligger bakom ökningen. Dels digitaliseringen och tillgängligheten till aktiehandeln, dels att avgifterna för att handla aktier har sjunkit mycket jämfört med 1990-talet.

– Vi har en aktieägarkultur i Sverige,

och den har blivit mer folklig i dag. Men det finns fortfarande stora skillnader mellan olika samhällsklasser och grupper och det vill vi på Unga Aktiesparare ändra på. Alla, oavsett bakgrund, ska ha en chans att investera på börsen, men har man inte kunskapen med sig hemifrån är det såklart svårare att börja. Vi har tidigare lyckats öka andelen kvinnor som investerar på börsen och jag tror att vi kommer lyckas även här, säger Henrik Johansson.

Varför är det viktigt att börja spara och att göra det så tidigt som möjligt?

– Jag tror verkligen inte att pengar gör en lycklig men att bristen på pengar kan göra en olycklig är jag helt säker på. Att alltid ha en bra buffert innebär en mindre sak att oro sig för. Pengar är också något som kan hjälpa en att

uppfylla drömmar som resor eller mer tid med barn eller barnbarn.

– När det kommer till att investera och spara på börsen är det tre komponenter som är viktiga. Det första är kapital, det andra är att få en avkastning genom att riskutsätta pengarna och det tredje är tid. Ofta är det just tiden folk underskattar mest, vikten av att vara långsiktig på börsen. Om du sparar till pensionen är skillnaden stor om du sparar i 40 eller 45 år, de sista extra åren kan dubbla beloppet om du har lite tajming, säger Henrik Johansson.

Vilka sparformer rekommenderar du för olika syften?

– För allt långsiktigt sparande är börsen historiskt absolut bäst, oavsett om du sparar till barn eller pension. Är du inte så insatt i aktier, där du behöver ha mer kunskap och vara mer aktiv själv, är

Så planerar svenskarna att använda sin skatteåterbäring

Med räntehöjningar, inflation och ökade levnadskostnader kommer skatteåterbäringen som en lättnad för många. Men trots höjda räntor och elkostnader så är det inte där pengarna hamnar när de väl betalats ut. Mer än hälften av svenskarna kommer att lägga skatteåterbäringen på sparande, visar vår undersökning.

Här kan du se alla frågor och svar i undersökningen

”Vi ser en ökad tendens att prioritera sparande före att betala av sina skulder.”

Helen Bruhn

Förra året var ekonomiskt tufft för många med höjda räntor, inflation och elpriser som skenat. I samband med att skatteåterbäringen kommer vill mer än hälften av svenskarna satsa på sitt sparande. Hela 54 procent uppger nämligen att de skulle spara pengarna om de fick 5 000 kronor eller mer tillbaka på skatten. Därefter kommer resor och hushållsutgifter som de mest populära alternativen, något som angetts av 14 procent vardera. För fyra år sedan gjorde vi samma undersökning och en tydlig skillnad är viljan att lägga pengarna på resor, som har minskat från var fjärde svensk till nästan var sjunde.

– Varje dag nås vi av nyheter om stigande priser och att vi står inför en lågkonjunktur. Nu ser vi tydliga förändringar i årets undersökning jämfört

med 2019. Vi ser det positivt att många människor idag väljer att spara sin skatteåterbäring i högre utsträckning än tidigare. Samtidigt ser vi också en ökad tendens att prioritera sparande före att betala av sina skulder. Det är viktigt att komma ihåg att ett bra sparande kan hjälpa till att bygga en stabil ekonomisk framtid men det är också viktigt att hantera sina lån och skulder på ett ansvarsfullt sätt för att undvika eventuella långsiktiga ekonomiska problem, säger Helen Bruhn, Business Area Manager för Privatlån och Spar på Svea Bank.

Vår undersökning visar även att när lönen börjar ta slut och prioriteringar måste göras väljs resa med vänner och familj bort i störst utsträckning. Att inte köpa mat har även mer än var tionde person uppgett att de gjort på grund av

”Den lyx som vi unnat oss de goda åren har många behövt sluta med.”

Emma Lindgren

ekonomiska skäl. Vidare har 8 procent av svenskarna svarat att de i månadens slut sällan har pengar kvar på kontot. Här finns en skillnad mellan kvinnor och män, 11 procent av kvinnorna har svarat att de sällan har pengar kvar, jämfört med 5 procent av männen.

– Ekonomiska prioriteringar måste göras till följd av den inflation som råder. Löner har inte vuxit i samma takt som priserna på varor. Därför blir det extra viktigt att ha koll på sin hushållsbudget och att ha en ekonomisk buffert. Många väljer bort resor, nöjen och kläder idag. Den lyx som vi unnat oss de goda åren har många behövt sluta med, säger Emma Lindgren, Head of Public Relations på Svea Bank. Det är 27 procent av de svarande som anser sig få den skatteåterbäring de har förväntat sig.

Vill du veta mer om undersökningen?

Då är du välkommen att kontakta **Emma Lindgren**, Head of Public Relations, Svea Bank. Du når Emma på **070-752 32 90** eller emma.lindgren@svea.com

Om undersökningen

Undersökningen genomfördes i Kantar Sifos webbpanel under perioden 16–19 Mars 2023. Totalt intervjuades 1236 personer i åldern 18–79 år. Webbpanelen är riksrepresentativt rekryterad utifrån slumpmässiga urval. Det förekommer ingen självrekrytering i Kantar Sifos webbpanel.

Nu gör konsumenterna helt nya val

Konsumenterna håller snabbt på att ändra sina köpvanor. Många är beredda att betala mer för hållbara varor, andra vill ha upplevelser hellre än saker. En tredje grupp tycker hälsan är det enda viktiga. Vilken grupp tillhör du?

Sämre tider må råda, men det är inte säkert att konsumenten drar åt svängremmen för det. Den slutsatsen drar det globala revisions- och konsultföretaget EY av sitt eget framtidsindex, Future Consumer Index. Sedan pandemiåret 2020 mäter EY konsumenternas förväntade beteenden i hela världen. Den generella slutsatsen av den senaste mätningen är att rådande lågkonjunktur inte avspeglas i minskad konsumtion. Tvärtom – 2020 var det 30 procent som främst såg till sina egna plånböcker när de fattade köpbeslut, mot 25 procent i oktober 2022.

Men det är ändå priset på varor och tjänster, tillsammans med hur konsumtionen påverkar klimatet som prioriteras högst när det gäller vad man ska köpa. Så är det även i Sverige och övriga nordiska länder. Omsorgen om klimat och miljö är på stark uppgång, vilket gör att konsumenter söker mer information om vad de köper och månar om att göra etiska val. Nordenbor är högt digitaliserade och snabba att haka på ny teknik.

EY har delat in konsumenterna i fem grupper, i syfte att hjälpa företag att hitta sin målgrupp. Det är intressant läsning även för dig som är konsument. Vilken grupp tillhör du?

Du som har sparsamhet som livsstil månar om att leva inom dina ekonomiska ramar och försöker att bara köpa saker du verkligen behöver. Märket är inte det viktiga, men priset måste vara rätt och produkten måste hålla vad den lovar.

Många i den här gruppen är oroliga för sin ekonomi. Hela 40 procent (världen över, alltså) anar att de kommer att få det sämre de närmaste tre åren. 71 procent lagar hellre trasiga saker än köper nytt. Samtidigt har de inte stort förtroende för varor som säljs

som "hållbara". Det är nog bara dyrare, tänker de.

Du som vill göra hållbara val för framtiden – och alltså sätter planeten först när du handlar – letar efter varumärken som reflekterar denna tanke, och söker upp likasinnade vänner. Du är beredd att dra ditt strå till stacken för att minska klimatförändringarna.

Många i den här gruppen oroar sig mindre för inflationen än andra grupper. De har färre ekonomiska bekymmer och har inga planer på

att spendera mindre pengar. Men de ändrar sina liv i rask takt. 58 procent är villiga att betala mer för hållbara varor och de vill ha mer information från producenterna.

Du som lever för dagen och inte för morgondagen söker upplevelser som gör att du känner förundran och hänförelse. Du testar gärna nya saker och letar efter varor och tjänster som känns som gjorda just för dig. Du är nog med varumärken, eftersom de talar om för andra vem du är.

Den som tillhör denna grupp har högre utbildning och tjänar mer än andra – så något tal om neddragningar är det inte. Tvärtom, i den här gruppen planerar många att spendera mer på upplevelser framöver än de gjort tidigare. Paradoxalt nog lever många i

gruppen över sina tillgångar och oroar sig för skulder. Men de är optimistiska, viftar bort orostankarna och klickar hem ett nytt dataspel.

Du som månar om din hälsa vill fokusera på det viktiga i livet för dig och sin familj. Du väljer produkter och märken som andas trygghet och säkerhet. Du e-handlar gärna och tittar efter vad som är nyttigt.

I den här gruppen tror man att hälsa och välbefinnande är det viktigaste av allt. För en själv, men också för planeten. Bekämpa klimatförändringar känns angeläget. Samtidigt är den här gruppen mer orolig för sin egen hälsa än vad andra är. De är också oroliga för ekonomin och för höjda levnadskostnader. 44 procent planerar att dra ned på sin alkoholkonsumtion.

Du som värnar om lokalsamhället tänker att vi alla bör arbeta tillsammans för en bättre värld. Du vill handla från organisationer som verkar ärliga och transparenta och därigenom stötta lokala producenter. Och du gillar grannsamverkan – "vi gör det tillsammans!".

Den här gruppen består av människor som inte egentligen bekymrar sig om ekonomin, men de gör stora förändringar i sin konsumtion. De väljer billigare märken och köper bara det nödvändigaste. Pengarna lägger de på sådant som känns viktigt, och de är nog med att försöka påverka vänner och grannar i samma riktning.

Grupp 1
Ser sparsamhet som en livsstil

Grupp 2
Gör hållbara val för framtiden

Grupp 3
Lever för dagen, inte för morgondagen

Grupp 4
Fokuserar på den egna hälsan

Grupp 5
Värnar om sitt lokala samhälle

Glad sommar!

svea.com

SVEA

Solna
SE-169 81 Solna
Sverige

Evenemangsgatan 31
Tel: +46 8 735 90 00
Fax: +46 8 735 42 09

Göteborg
Box 2149
SE-403 13 Göteborg
Sverige

Otterhällegatan 12 B
Tel: +46 31 17 25 45
Fax: +46 31 711 18 16

Åseda
Box 116
SE-364 21 Åseda
Sverige

Sveavägen 1
Tel: +46 8 735 90 00
Fax: +46 474 716 68

Svea Bank AB (publ)
svea.com
info@svea.com

Org. nr: 556158-7634
Säte: Stockholm

Följ oss i sociala media

